

God in het alledaagse

ds Regien Smit

Jesaja 52,7-10 en Lucas 2, 22-40

Ongeveer 100 jaar voor Christus werden twee mensen geboren. Simeon en Anna, zij zijn de hoofdfiguren van het verhaal dat we gelezen hebben. Op dit moment zijn beide oud tot zeer oud. Simeon weet dat zijn einde nadert, maar weet ook, dat hij voor zijn dood de Messias zal zien. Anna is meer dan honderd jaar oud. Over haar is Lucas opmerkelijk gedetailleerd. Ze is zeven jaar gehuwd geweest en daarna nog 84 jaar weduwe. En ze is een nazaat van een noordelijke stam van Israël. Twee getuigen, zoals volgens de wet noodzakelijk is. De een mannelijk, de ander vrouwelijk. De een redelijkerwijs iemand uit het zuidelijk deel van Israël, de ander overduidelijk uit het noorden. Samen representeren ze het hele volk, dat al eeuwenlang leeft met de belofte dat Jeruzalem ooit een nieuw paradijs zal zijn, zonder gebrek, zonder zonde, zonder angst en verderf. En op deze plek in de tempel, hebben ze jaar in jaar uit woorden horen voorlezen uit de Schrift, die verwezen naar de tijd dat er redding zou komen voor het volk van God, de woorden van de profeet Jesaja.

De woorden van Jesaja werden door de eeuwen heen steeds sterker Messiaans opgevat. Er zou een Redder komen, uit de stam van Juda, een nazaat van David. Hoe hebben Anna en Simeon deze woorden steeds meegelezen? Konden ze zich nog een voorstelling maken van dat geluk dat de profeet gevoeld moet hebben bij zijn profetisch vergezicht? Wat zouden ze hebben ervaren bij die woorden, tientallen jaren lang? Hoe werden ze voorgelezen? Met dezelfde emotie, of was die inmiddels gestold? Waren het inmiddels alleen woorden geworden, die door de lezers en hoorders wel nog werden gehoord, maar die eigenlijk niets meer opriepen dan het bekende. Zou hun hart opgesprongen zijn, elke keer als ze voorbij kwamen? Zouden ze bij elke eerstgeborene die de tempel binnen werd gebracht denken: zou dit hem zijn?

Simeon leefde bij de genade van de Heilige Geest, die hem dicht bij God hield. Deze Geest bracht hem op het juiste moment naar de tempel. Anna was daar al, want ze was daar immers altijd. Daar kon je de klok op gelijk zetten. De gang naar de tempel, dat was haar levensritme. Haar gebeden tot God waren haar voedsel. Als ze sprak, hadden haar woorden de autoriteit van iemand die namens God spreekt. Daar stond ze om bekend. Beiden waren oud, versleten, hun leven stond bloot aan de broosheid en dorheid van het tijdelijke.

En dan zijn ze er allebei, daar in de tempel, op de dag dat het gebeurt. Dat wat gebeurt? Tja, gebeurt er eigenlijk wel iets bijzonders op deze dag? Dat er een stelletje binnenkomt in de voorhof van de tempel om aan de wet te voldoen als er een eerstgeborene is, is nauwelijks een gebeurtenis te noemen. Dat is alledaagse kost. Niemand zal daarvan hebben opgekeken. Hooguit zal de handelaar die zijn offerdieren kwijt moet in de tempelgalerij een kennersblik op hen hebben geworpen. 'Hm, provinciaaltjes uit het noorden. Dat zal wel niet meer dan twee duiven worden. Een ram kunnen ze vast niet betalen...'. (Leviticus 12) En ook hier weer geen verrassingen, niets dat anders dan anders is. Niets dat verwijst naar de vervulling van die grote beloften uit Jesaja die hier werkelijkheid worden. Geen engelengezang, geen licht uit de hemel, geen donder en bliksem, geen enkele opsmuk. En het gebeurt net als altijd in de voorhof van de tempel, de plek die is voor iedereen.

Maar deze beide oudjes weten op dit moment: hier is het! Nu gebeurt het! Het licht is gekomen! Zij zien in deze alledaagse gebeurtenis, in dit kind, de bevrijding, waarop ze zolang hebben gewacht. En vooral Anna richt zich als profetes tot iedereen in de tempel, die het maar horen wil, tot hen die de bevrijding van Jeruzalem verwachten. Een bevrijding, waarin ze de barmhartigheid zien van een God die zich nooit van zijn volk los zal maken, nee, zich zelfs nooit van alle volkeren ter wereld los zal maken.

De kernvraag vandaag is: hoe konden deze twee mensen dit weten? Hoe wisten zij deze alledaagse gebeurtenis te onderscheiden van alle andere alledaagse dingen? Omdat de Heilige

Geest hen dat onderscheidingsvermogen gaf. Maar hoe kan het dan, dat deze mensen zo dicht bij God waren, dat alleen die innerlijke stem voldoende was? En het antwoord kan niet anders dan zijn: omdat hun eigen dagelijkse leven met God hen daarop had voorbereid, meer dan 80 jaar lang, dag in en dag uit, waarbij ze niet anders tastbaars hadden dan de woorden uit de Schrift en de vaste routine van hun godsdienstig leven.

Wat hebben wij, die leven in het ritme van het kerkleven 2000 jaar, aan deze twee mensen, die ons worden voorgehouden in dit verhaal? Wel, op de eerste plaats dat er tijdens ons leven ook veel alledaagsheid optreedt. Elke dag moet er brood op de plank komen. Moet de afwas worden gedaan. Moeten de bedden worden opgemaakt en de aardappels geschild. Maar laat je dan ook troosten en bemoedigen door het voorbeeld van Simeon en Anna, dat laat zien dat God er juist is in die alledaagse routine. Dat je je kunt openstellen voor de heilige Geest die in jou woont en je elke dag weer levensvreugde geeft. Natuurlijk kent het leven ook hoogtepunten. Een examen dat gehaald is. Een bruiloft, of een bruiloftsjubileum. Of momenten waarin God op een bijzondere manier aanwezig is, en die je nooit meer zult vergeten, omdat ze echt een doorbraak waren in je geestelijk leven. Maar het voorbeeld van Simeon en Anna laat zien dat de betekenisvolheid en de duurzaamheid van hoogtepunt ervaringen wordt bepaald door je relatie met God in het alledaagse. Want daar is God net zo goed als op de grote momenten. En daar zul je hem op de eerste plaats moeten vinden.

Maar het verhaal van Simeon en Anna heeft ons nog meer te zeggen. Het evangelie van Lucas is er heel duidelijk over. De belangrijke gebeurtenissen omtrent Jezus spelen zich af in de tempel in Jeruzalem. De plaats waar mensen samenkwamen om God te aanbidden. De plaats waar het woord van God klinkt, keer op keer. Daar, rondom die plek, is het verhaal van de redding gebeurd. Daar waar heel lang niets bijzonders gebeurde en mensen het gewoon moesten volhouden, met elkaar. Dat is óók gemeente van Christus zijn. Samenkomen en volhouden, en blijven verwachten, misschien soms wat saai, soms heel moeilijk. Want dat we leven in een tijd waarin de beloften nog steeds niet hun voltooiing hebben gevonden is duidelijk. Het verhaal van Simeon en Anna spoort ons aan om deel uit te maken van die gemeenschap. Dus: wees erbij! Bezoek de kerkdiensten, ken je broeders en zusters! Leer ook van hun strijd en moeiten, zodat, als zij een hoogtepunt beleven, jij dat kunt meemaken en meebeleven. En deel ook jouw leven aan hen mede. En bid voor elkaar.

In mijn vorige gemeente vond een aantal jaren geleden iets vreselijks plaats. Een 21 jarige jongen springt van een flat af en is op slag dood. Als ik met de moeder in de kamer sta, waar hij ligt opgebaard, zegt ze: ik heb hem zelf gewassen en aangekleed, en Linda heeft me geholpen. Dat lijkt een gewone mededeling, maar dat is het niet. Linda heeft namelijk tien jaar daarvoor zelf een kind van anderhalf verloren. Ook daar stond de gemeenschap toen omheen en de moeder van deze grote zoon was destijds ook daar, zij heeft aan het graf van dat kleine jongetje gestaan, samen met de rouwende moeder. En die moeder heeft haar nu bijgestaan in het wassen en kleden van haar dode zoon. Dat is samen op de weg zijn, die jarenlang weinig noemenswaardigs oplevert en vaak routineus aandoet, maar waar de hoogtepunten en de dieptepunten samen worden meegemaakt. Dat is niet te vergelijken met 'van horen zeggen'. Deze twee moeders hadden geen woorden nodig, ze liepen op dezelfde weg. Dat is gemeenschap zijn, door alle herhaling en voorspelbaarheid heen, van het telkens weer openen van de Schrift, het samen lezen, zingen en bidden en dat volhouden, jaar in jaar uit. Deze plek, de kerk, wijst ons steeds weer terug naar onze hemelse Heer, die zelf onder ons heeft willen wonen, en die met zijn Geest in ons wil wonen. Laten we ons laten inspireren door Simeon en Anna, die dagelijkse omgang met de heilige Geest hadden en met eigen ogen mochten zien.

Hoe dan terug te kijken op het afgelopen jaar? Laten we ernaar kijken door de ogen van Simeon en Anna. Was God daar? Wat voor betekenis heeft Zijn aanwezigheid gegeven in de alledaagsheid, maar ook de hoogte- en dieptepunten?

Amen